
Публикуван на: 27-04-2010

Заместник-председателят на Европейския парламент Даяна Уолис в разговор с български журналисти.

Това специално интервю е дадено за Радио България, ПРОБГ и Портал ЕВРОПА на 14 април 2010 г. по повод публичното представяне в Брюксел на книгата "Европа 2020 - гражданска визия", съставена от експерти от Европейския институт и неговите партньорски организации в рамките на проекта "Взаимодействие с Европейския парламент" с финансовата подкрепа на ГД "Комуникация" на ЕП.

Г-жа Диана Уолис (АЛДЕ - Великобритания) е евродепутат от 1999 г. Тя е член на Бюрото на ЕП, на комисиите по правни въпроси и по петиции, както и на Делегацията за връзки с Швейцария, Исландия и Норвегия. Тя е член също на Делегацията на ЕП в Съвместния парламентарен комитет на Европейското икономическо пространство (ЕИП). Също така Даяна Уолис е зам.-член в Делегацията за връзки с Албания, Босна и Херцеговина, Сърбия, Черна гора и Косово.

Въпрос: Г-жо Уолис, съавтор сте на книгата „Забравеното разширяване” (Forgotten Enlargement), която говори за присъединяването на Исландия, Норвегия и Швейцария към ЕС. Как виждате Европа през 2020 г., виждате ли някоя от тези три страни като бъдещ член на Европейския съюз?

Даяна Уолис: Що се отнася до Исландия, в момента ситуацията изглежда доста по-различна и окуражаваща и тази промяна е бърза. Както знаете, Исландия официално внесе кандидатура за членство. Тя бе приета от Комисията и сега ще трябва да изчакаме Съветът да вземе официално решение дали ще приеме кандидатурата. Отбелязва се напредък в този процес и нещата изглеждат положителни, така че за Исландия има вероятност да стане член на ЕС. В края на краищата обаче, от исландските гласоподаватели зависи дали страната им ще се присъедини към Европейския съюз заедно с Хърватия през 2011. Трябва да подчертаем, че Исландия е възприела всички правила на вътрешния пазар посредством членството си в ЕИП, следователно за нея процесът на кандидатстване може да бъде много кратък, макар че ще има продължителни дебати относно рибарството. Мисля, че Исландия е една ясна възможност в близките години. Това от своя страна поражда въпроса за Норвегия, защото без Исландия, ЕИП се превръща в една доста осакатена организация с оставащи единствени членове Норвегия и Лихтенщайн.

В: В контекста на визията за Европа след 10 години, как виждате възможното присъединяване на някои от балканските държави като Албания, Босна и Херцеговина, Сърбия, Черна гора, Косово и Македония?

ДУ: Ясно е, че процесът с Хърватия върви – надявам се – към приключване. Лично аз бих се радвала да видя всички тези страни да се присъединят заедно. Несъмнено Хърватия ще бъде първа, но за останалите мисля, че е добре да има елемент на балансираност, който да следваме. Очевидно ще бъде доста трудно за някои от тези страни, но всички те имат желанието да се присъединят и ние трябва да оценим точно това и да им помогнем да напреднат.

В: Мислите ли, че евентуално разширяване на Европейския съюз би се отразило на неговото икономическо състояние и би задълбочило последиците от кризата?

ДУ: Без съмнение финансовата и икономическа криза се отразява на Европейския съюз, както и навсякъде другаде. Имаме проблеми с Гърция, но не само с нея. По мое мнение обаче кризата е явление, което спомага за сплотяването на хората, за да я преодолеят заедно. За мен това е и нещото, което Европа предлага както на своите страни-членки, така и на тези държави, които искат да се присъединят към нас. Това става ясно от изявеното желание както на Исландия, така и на други страни. Очевидно е, че икономическите трудности не трябва да бъдат причината, поради която една държава иска да се присъедини към Съюза. Аз силно вярвам, че тази криза ще донесе промяна. Според мен дори може да се породи една нова динамика за развитие, за движение напред. Ако кризата предизвика ответна реакция на затваряне на вратите на Съюза, то това би било много жалко.

И още от представянето на книгата на 13 и 14.04.2010 г.:

[Видеозапис 13.04.](#)

[Аудиозапис 13.04.](#)

[Фотогалерия 13.04.](#)

[Отзвук в регионалната преса 13.04.Фотогалерия от Voxbox дискусия 14.04.](#)

[Видео-обобщение на тематични части от 14.04.](#)

[Пълен видеозапис 14.04.](#)

[Пълен аудиозапис 14.04.](#)

В: Значи смятате, че Европейският съюз трябва да остане отворен: в този смисъл виждате ли Турция като възможна държава-член?

ДУ: По този въпрос нещата ги виждам по два начина. Първо, Турция желае още от времето на подписването на Римския договор да се асоциира с Европа или поне с онова, което Европа е била тогава. Това е доста дълго време да чукаш на вратата на Европейския съюз. И в този смисъл смятам, че с Турция трябва да сме напълно ясни и недвусмислени и да я третираме като всяка друга държава кандидат. Това означава, че ако Турция достигне икономическите стандарти и тези, свързани с човешките права, ние не трябва да забавяме нейната кандидатура. Личното ми отношение към Турция е положително, но, разбира се, се чуват и други, по-сдържани гласове. Вярвам в следното: ако Турция е част от Европейския съюз, това помага на нас, помага на Турция, както помага и на целия регион. Присъединяването на Турция би било също така доказателство, че Европейският съюз не представлява просто един средноевропейски християнски клуб с ограничен достъп, а е Съюз, който приветства разнообразието. Според мен това е нещо, към което трябва силно да се стремим.

В: Какво бихте казали за културните различия между Турция и Европейския съюз?

ДУ: Мисля, че трябва да засилим разнообразието в Европейския съюз. Едно от нещата, към които най-рано се привързах, беше правото. Правната система на Обединеното кралство е базирана върху общото право, докато правната система на останалата част от Европа е континентална. Ние обаче успяхме да преодолеем тези различия, както и много други такива. Мисля, че често пъти именно в различието може да се корени силата на Европа.

В: В този смисъл, ако си представите бъдещето, да кажем следващите 10 и дори 20 години, и като знаете каква е ситуацията сега с всичките й трудности, как и кога преценявате евентуалното присъединяване на Турция към Европейския съюз?

ДУ: Няма да правя прогнози за това кога тя би могла да стане член на Европейския съюз, но мисля, че Турция трябва да стане пълноправен член заради всички доводи, които споменах. Очаквам този ден.

В: Какво смятате за равнопоставеността между половете в Турция?

ДУ: Преди по-малко от час (*интервюто е взето на 14.04.2010 г., бел.ред.*) имах среща в този офис с представителки на турската Парламентарна комисия по равнопоставеността между половете и въпросите на жените. Те правят възможно най-доброто в рамките на тяхната система, но и с наша помощ, за да променят нещата в Турция в тази област. Трябва само да огледате какво става в Европейския съюз. В момента тече кампания срещу домашното насилие, която беше подета от Испанското председателство. Самата Европа също не винаги може да се похвали с кой знае колко добри постижения в равнопоставеността между половете. Според мен много по-добре можем да решим този въпрос заедно – същото се отнася и за много други проблеми. Но да посочиш с пръст само една държава и да кажеш, че само тя има проблем... Да, Турция има проблем, но за мен беше особено интересно да изслушам тези турски представителки. Те казаха „от разговорите ни с колеги от Испания разбрахме, че именно чрез процеса на присъединяване много от проблемите, свързани с равнопоставеността между половете в Испания, са били решени.“ Очевидно тези представителки възприемат присъединителния процес като ефективно средство за решаване на някои от техните вътрешни проблеми и ми се струва, че с много други страни е било същото.

В: Ако Турция стане член на ЕС, би ли ви било интересно да виждате тук, из Европейския парламент, жени със забрадки?

ДУ: Нямам проблем с това – дотолкова, доколкото тези жени носят забрадки по своя воля. Това е важното.

В: Какви са вашите впечатления от работата на Българските депутати в Европейския парламент?

ДУ: Струва ми се, че имахме няколко чудесни колеги от България, които бяха много трудолюбиви и

които направиха голямо впечатление в много кратък срок (*г-жа Уолис има предвид предишния парламентарен мандат, който за българските членове на ЕП беше непълен и продължи 2 години и половина, бел. ред.*). Тук се сещам за бившата си колега Биляна Раева, която беше много деен депутат. Имаше разбира се и много други – просто така се случи, че нея опознах най-добре. Има много български депутати, които са допринесли значително за живота на тази институция.

В: Смятате ли, че в обозримото бъдеще ще видим жена като президент на Европейския съюз?

ДУ: Нека се изразя по този начин: ако това не се случи, то тогава бихме имали голям проблем.

В: А самата вие как се чувствате на позицията, на която сте сега: по-трудно или по-лесно щеше да ви бъде, ако бяхте мъж?

ДУ: Очевидно съм поласкана от факта, че съм избрана за втори път за заместник-председател на Европейския парламент. Мисля, че всичко, което се прави за втори път, се прави с много повече опит. Радостна съм да бъда на тази позиция особено предвид страната, от която идвам, защото съм първата британка от много години насам на този пост. Мисля, че това е важно. Но все още най-високият пост ни се изплъзва и точно тук в крайна сметка трябва да постигнем промяна. Не намеквам, че аз трябва да бъда тази жена, но трябва да бъде някоя жена в даден бъдещ момент. Това е изключително важно. Не може да оставим нещата такива, каквито са в момента, именно, мъж след мъж да заема най-високия пост и да се казва, че нямало жени, които да заемат този пост. Защото жени има и е срамно да се говори така! Европейският парламент направи първата голяма крачка в тази посока с факта, че първият председател на институцията, избран пряко, беше жена. Оттогава сме имали само още една жена на този висок пост. Т.е. само две жени на такива постове не е достатъчно. Знам, че трябва да балансираме между редица важни въпроси като представителството на новите държави-членки и географското представителство, но все пак ми се струва, че понякога можем да се сещаме и за равнопоставеността между половете; да го правим малко по-често…

В: И така, въпросът за равнопоставеността между половете все пак остава със съществена значимост в Европейския парламент?

ДУ: Да, мисля, че това е така. Другият много значим въпрос е разбира се водачеството на политическите групи. На две от основните политически сили, лидерите са им мъже. Случаят е идентичен и с моята партия. Не намеквам че те не са добри, но понякога е необходимо начело да застане жена.

В: Всъщност полът изобщо не бива да стои на дневен ред…?

ДУ: Не бива. Но все пак мъжете понякога са малко по-добри в това да се организират.

Текстът е обработен от Делян Захариев, Радио България.
